

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/43/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213205189
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2213205189.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členov senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Martina Holiča v právnej veci žalobkyne: S.O.S. Building, s. r. o., Košice, Tokajčicka 871/20, IČO: 36 764 990, proti žalovanej: ANTARES EUROTRADE, spol. s r.o., Zlaté Klasy - Rastice, Krajná cesta 783/10, IČO: 34 112 545, zastúpenej: Advokátska kancelária NIŽNÍK & Partners, s.r.o., Košice, Skladná 38, IČO: 47 244 488, o vylúčenie veci z exekúcie, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda z 21. marca 2016 č. k. 11C/79/2013-91 takto

rozhodol:

Odvolač súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti náhrady trov konania r u š í a vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zastavil konanie a o náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Súčasne rozhodol o vrátení súdneho poplatku žalobkyni vo výške 92,80 eur. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 96 ods. 1 až 3, § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. (Občiansky súdny poriadok č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, účinný do 30. júna 2016), ako i § 11 ods. 3, 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov. Vecne zdôvodnil zastavením konania z dôvodu späťvzatia žaloby v plnom rozsahu žalobkyňou pred začatím pojednávania, v dôsledku čoho sa nevyžadoval súhlas žalovanej so späťvzatím žaloby. Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil len poukazom na ustanovenie § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p., keďže nie je možné jednoznačne ustáliť, či bola žaloba podaná dôvodne. Súd prvej inštancie poukázal na konanie o vzájomnom návrhu sp. zn. 11C/99/2015, ktoré bolo v dôsledku späťvzatia žaloby zastavené a o náhrade trov konania bolo rozhodnuté v zmysle § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p..

2. Proti tomuto uzneseniu podala včas odvolanie žalovaná navrhujúc jeho zmenu uložením povinnosti žalobkyni nahradiť jej trovy konania pred súdom prvej inštancie, ako i odvolacieho konania. Odvolanie odôvodnila nesprávnym právnym posúdením veci. Žalovaná si uplatnila náhradu trov konania v zmysle § 146 ods. 2 O. s. p., pretože žalobkyňa zavinila zastavenie konania, účelovým podaním žaloby o vylúčenie veci z exekúcie, v úmysle oddialiť vymoženie práva žalovanou v exekučnom konaní (vedenom pred Okresným súdom Košice 2 pod sp. zn. 49Er/4078/2012). Náhradu trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej pomoci spolu vo výške 670,78 eur s DPH žalovaná vyčíslila podaním zo dňa 29. marca 2016. Zo strany súdu prvej inštancie jej podľa § 151 ods. 4 O. s. p. nebola doručená výzva na vyčíslenie trov súdneho konania.

3. Odvolací súd podľa § 34 CSP (Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 201 O. s. p.), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnuté uznesenie v medziach daných rozsahom a

dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné.

4. Podľa § 470 ods. 1, 2 veta prvá CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

5. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť CSP. Odvolací súd postupoval na základe úpravy prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP. Z dôvodu, že odvolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, správnosť postupu súdu prvej inštancie bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase podania odvolania, teda podľa príslušných ustanovení O. s. p.. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov CSP o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov odvolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva čl. 2 ods. 1, 2 CSP (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. septembra 2016 sp. zn. 6Cdo 633/2015).

6. V posudzovanej veci súd prvej inštancie odôvodnil prednostnú aplikáciu prvého odseku § 146 písm. c/ CSP len konštatovaním nemožnosti ustáliť, či žaloba bola podaná dôvodne, ktoré nebolo ani správne (pred náležitým posúdením aplikácie odseku 2 § 146 O. s. p)..

7. Ak žalobca vezme návrh späť a nejde o prípad podľa § 146 ods. 2 veta druhá O. s. p., z procesného hľadiska zásadne platí, že zavinil zastavenie konania a preto je povinný nahradiť žalovanému trovy konania (R 49/1993).

8. Okrem zásady úspechu vo veci platí pre náhradu trov konania aj zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie, ktorá sa vzťahuje práve na prípady zastavenia konania (teda rozhodnutie procesného charakteru, kedy o úspechu alebo neúspechu strany konania nie je možné uvažovať). Náhrada týchto trov sa prisudzuje bez ohľadu na meritórny výsledok sporu, keďže zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená subjektu, ktorý ich vznik zavinil.

9. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania.

10. Súd prvej inštancie preto nesprávne odôvodnil rozhodnutie o náhrade trov konania, v prípade zastavenia konania, nemožnosťou ustálenia výsledku konania, ak by k späťvzatiu žaloby nedošlo. Dôvodnosť žaloby sa mala posudzovať na účely rozhodovania o náhrade trov konania procesne, a to bez ohľadu na to, aký by bol výsledok konania, ak by k späťvzatiu žaloby nedošlo. Povinnosťou súdu prvej inštancie bolo vyhodnotiť, či k späťvzatiu žaloby došlo pre správanie žalovanej, v kladnom prípade je povinná nahradiť trovy konania žalovaná strana, pretože zavinila zastavenie konania. Ak sa nejedná o prípad, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším chovaním žalovanej strany, je zavinenie potrebné vykladať vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu, teda aj jej prejav vôle spočívajúci napríklad v späťvzatí žaloby, dôsledkom ktorého môže byť zastavenie konania a vznik trov protistrany (porov. rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 563/01, I. ÚS 469/04).

11. Pre vyriešenie otázky náhrady trov konania bolo preto rozhodujúce zistenie, či a ktorá strana z procesného hľadiska zastavenie konania zavinila. Ak nie je preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším správaním žalovanej, ani procesné zavinenie medzi jej správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu) nie je možné vyvodiť a v takomto prípade nesie zodpovednosť za zastavenie konania žalobkyňa, v dôsledku príčinnej súvislosti, ktorou je správanie účastníka konania, teda jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzatí žaloby (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7MCdo 4/2010).

12. Keďže z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplývalo posúdenie procesného zavinenia strán, na ktorom spočívala podstata rozhodovania o náhrade trov konania v prípade zastavenia konania, je nutné pokladať takéto rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, pretože súd prvej

inštancie bol povinný stručne a jasne objasniť skutkový a právny základ rozhodovania a preto chýbal argumentačný základ, ktorý by mohol odvolací súd preskúmať.

13. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb.), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.) je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, príp. dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Iba takéto rozhodnutie je preskúmateľné a strane umožňuje poznať postup súdu. Požiadavky na právnu argumentáciu vyplývajú aj z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky a smerujú k tomu, aby výsledok rozhodovacej činnosti súdov bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený a aby strana sporu nemusela hľadať odpoveď na nastolenú problematiku v rovine dohadov.

14. Z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nezodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia, odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (v časti náhrady trov konania).

15. Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude, v intenciách záverov odvolacieho súdu, postupovať už podľa nového procesného kódexu CSP, avšak so zachovaním všetkých procesných práv, ktoré prináležia stranám konania v súvislosti s rozhodovaním o náhrade trov konania. Zastavenie konania bude potrebné posudzovať podľa zásady procesnej zodpovednosti za zavinenie. Zavinenie bude hodnotené výlučne z procesného hľadiska a nie podľa hmotného práva (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5MCdo 12/2008), pretože v opačnom prípade by išlo o posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku vo veci samej. Ak nepôjde o prípad uvedený v § 146 ods. 2 veta druhá O. s. p., aktuálne § 256 ods. 1 CSP, podľa ktorého k späťvzatiu žaloby došlo pre správanie žalovaného, potom platí ak zobrať žalobca žalobu späť, že zavinil zastavenie konania a je preto povinný uhradiť trovy konania protistrane. Vo výnimočných prípadoch ustanovenie § 150 O. s. p., aktuálne § 257 CSP, pripúšťalo nepriznanie náhrady trov konania, avšak len v prípade existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktorého aplikácia musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu, so znakom výnimočnosti. Rozhodnutie o náhrade trov konania má byť zrejмым a logickým ukončením celého súdneho konania (porov. rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 1/04).

16. Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvej inštancie, v intenciách vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu, postupovať v súlade s ustanoveniami CSP a preskúmateľným spôsobom vyjadriť skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdil a rozhodol. Svoj právny záver odôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy a stranám sporu, dá odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 193/06, III.ÚS 198/07).

17. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.